

TÀI LIỆU THAM KHẢO
CHUYÊN ĐỀ ÔN TẬP HÌNH HỌC 9

Phần 1

Bài 1. Cho $(O; R)$, một dây $AB < 2R$. Gọi M là điểm chính giữa của cung nhỏ AB , kẻ 2 dây MC, MD lần lượt cắt AB tại E và F . CMR:

- $\triangle MAE$ đồng dạng với $\triangle MCA$
- $ME \cdot MC = MF \cdot MD$
- Tứ giác $CEFD$ nội tiếp được
- Khi $AB = R\sqrt{3}$ thì $\triangle OAM$ đều.

Giải

a) $\widehat{C}_1 = \widehat{A}_1; \widehat{AMC}$ chung \Rightarrow đpcm

b) Câu a $\Rightarrow MA \cdot MC = MA^2$ (1)

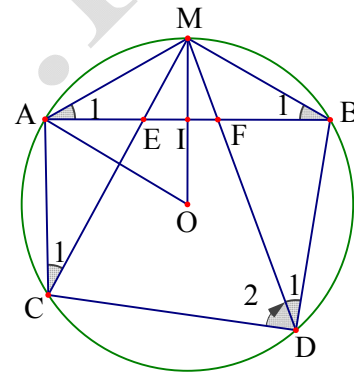
$\triangle MBF$ đồng dạng với $\triangle MDB \Rightarrow MF \cdot MD = MB^2$ (2)

(1)(2) \Rightarrow đpcm

c) Chứng minh $\widehat{MEB} = \widehat{D}_2 \Rightarrow$ đpcm

d) Chứng minh : $AI = \frac{1}{2} AB = \frac{R\sqrt{3}}{2}$

$\Rightarrow OI = \frac{1}{2} OA = R/2$ và $\triangle OAM$ cân \Rightarrow đpcm

Bài 2: Cho tứ giác $ABCD$ nội tiếp trong đường tròn đường kính BD . Kéo dài AB, DC cắt nhau tại E ; CB và DA cắt nhau tại F .

- CMR: $DB \perp EF$ (Gọi chân đường vuông góc là G)
- CMR: $BA \cdot BE = BC \cdot BF = BD \cdot BG$
- c/m: B là tâm đường tròn nội tiếp $\triangle ACG$
- Cho $\widehat{ABC} = 135^\circ$. Tính AC theo BD .

Giải:

- a) B là trực tâm của $\triangle DFE$
 b) $\triangle BCE$ đồng dạng với $\triangle BAF$
 $\triangle BCD$ đồng dạng với $\triangle BGF$
 c) Tứ giác ABGF nội tiếp $\Rightarrow \widehat{F_1} = \widehat{A_1}$

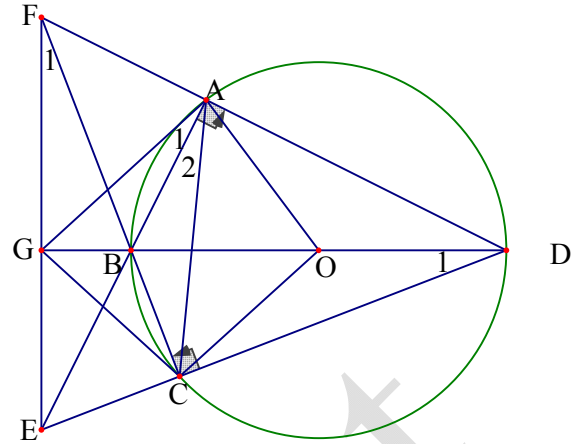
Tương tự, $\widehat{A_2} = \widehat{D_1}$; $\widehat{F_1} = \widehat{D_1}$

Suy ra, $\widehat{A_1} = \widehat{A_2} \Rightarrow AB$ là phân giác

Tương tự, CB là tia phân giác \Rightarrow

đpcm

d) $\widehat{ADC} = 45^\circ \Rightarrow \widehat{AOC} = 90^\circ \Rightarrow AC = OA\sqrt{2} = BD \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$

Bài 3: Cho (O), đường kính $AB = 2R$, tiếp tuyến xBx' . Gọi C; D là 2 điểm thuộc đường tròn và ở 2 nửa mặt phẳng bờ AB đối nhau. Tia AC cắt xBx' tại M, tia AD cắt xBx' tại N. Chứng minh:

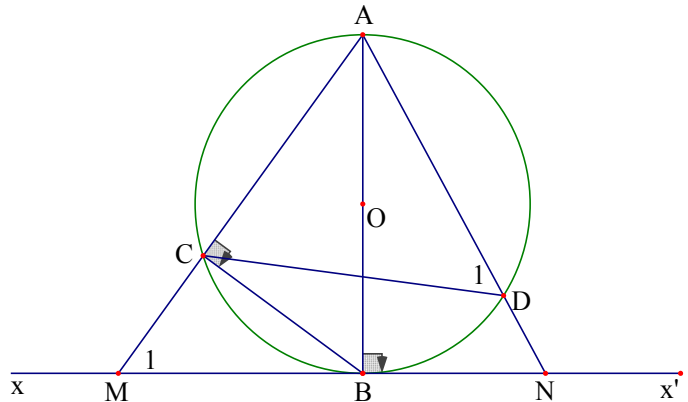
- a) $\triangle ADC$ đồng dạng với $\triangle AMN$
 b) Tứ giác MNDC nội tiếp
 c) $AC \cdot AM = AD \cdot AN = AB^2$
 d) Xác định vị trí của C và D để $S_{ACBD} \max$
 e) CMR: $AD + AC + AM + AN > 8R$ (Với $M \neq B \neq N$)

Giải:

- a,b) So sánh góc D_1 và M_1
 c) \triangle vuông ABM có: $BC \perp AM \Rightarrow AC \cdot AM = AB^2$
 Tương tự, $AD \cdot AN = AB^2 \Rightarrow$ đpcm
 d) C;D;O thẳng hàng và $CD \perp AB$
 e)

$$(\sqrt{AC} - \sqrt{AM})^2 > 0$$

$$\Rightarrow AC + AM > 2\sqrt{AC \cdot AM} = 4R (M \neq B \neq N)$$

Bài 4: Cho hình chữ nhật ABCD nội tiếp (O). tiếp tuyến tại C với đường tròn cắt AB, AD kéo dài lần lượt tại E và F

a) CMR: $AB \cdot AE = AD \cdot AF$ (bằng 2 pp)

b) Gọi M là trung điểm của EF. C/m: $AM \perp BD$

c) Tiếp tuyến tại B và D với (O) cắt E, F lần lượt tại I và J. C/m: $IJ = \frac{1}{2} EF$

d) Cho $CE = 6 \text{ cm}$; $CF = 2 \text{ cm}$. Tính S_{BDJI} ; S_{BDFE}

Giải:

a) pp 1: $\triangle ABD$ đồng dạng với $\triangle AFE$

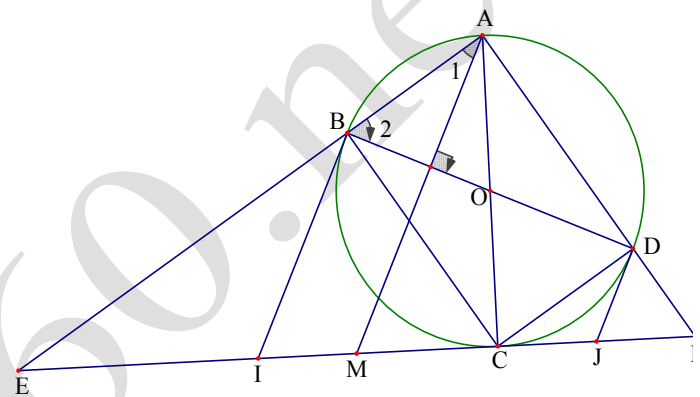
pp 2: hệ thức lượng trong $\triangle ACE$;

$\triangle ACF$

b) $\widehat{B}_2 = \widehat{F}$; $\widehat{A}_1 = \widehat{E}$ mà $\widehat{F} + \widehat{E} = 1v \Rightarrow \text{đpcm}$

c) $IB = IC$; $BI = IE \Rightarrow \text{đpcm}$

d) ghi nhớ $\frac{S_{ABD}}{S_{AEF}} = \left(\frac{BD}{EF}\right)^2 = \frac{3}{16}$

Bài 5. Cho 2 đường tròn $(O; R)$ và $(O'; 2R)$ tiếp xúc trong tại A. Qua A kẻ 2 cát tuyến AMN và APQ; $M, P \in (O)$; $N, Q \in (O')$

a) C/m: $O' \in (O)$ và $MP \parallel NQ$

b) Tia $O'M$ cắt (O') tại S. Gọi H là trực tâm $\triangle SAO'$. C/m: Tứ giác $SHO'N$ nội tiếp

c) So sánh độ dài MP, NQ

Giải:

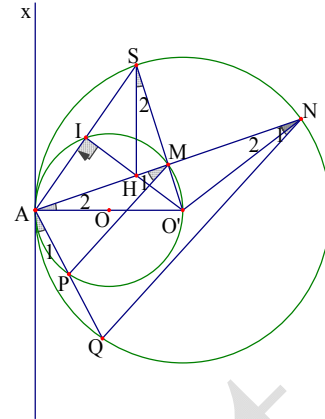
a) $OO' = 2R - R = R$

* Kẻ tiếp tuyến chung ngoài Ax.

Có $\widehat{M}_1 = \widehat{N}_1 (= \widehat{A}_1) \Rightarrow đpcm$

b) So sánh $\widehat{N}_2, \widehat{S}_2, \widehat{A}_2$

c) $NQ = 2MP$

Bài 6. Cho (O), một dây AB. Một điểm C ở ngoài đường tròn nằm trên tia AB. Từ điểm chính giữa P của cung lớn AB kẻ đường kính PQ của đường tròn cắt AB tại D. Tia CP cắt đường tròn tại điểm thứ hai I; AB cắt QI tại K.

a) C/m: Tứ giác PDKI nội tiếp

b) C/m: $CI \cdot CP = CK \cdot CD$

c) C/m: IC là phân giác của góc ngoài tại đỉnh I của $\triangle AIB$ (thay bằng c/m: $\frac{IA}{IB} = \frac{CA}{CB}$)

Giải:

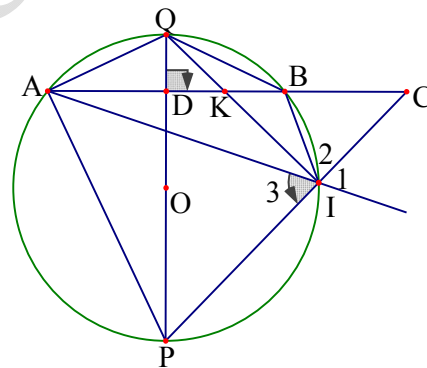
a) $\widehat{KDP} = \widehat{KIP} = 1v$

b) $\triangle CIK$ đồng dạng với $\triangle CDP$

c) $\widehat{BIC} = \widehat{BQP} = \frac{1}{2} sđ \widehat{BP}$

$\widehat{I}_2 = \widehat{I}_3 = \frac{1}{2} sđ \widehat{AP}$

Mà $\widehat{BP} = \widehat{AP}$ nên $\widehat{I}_1 = \widehat{I}_2 \Rightarrow đpcm$

Bài 7: Cho (O;R), hai đường kính AB và CD vuông góc với nhau. Trên AB lấy M khác O. Đường thẳng CM cắt (O) tại điểm thứ hai N. Đường thẳng vuông góc với AB tại M cắt tiếp tuyến tại N của (O) ở P. CMR:

a) T/g OMNP nội tiếp

b) T/g CMPO là hbh

c) Tính CM.CN không phụ thuộc vị trí M

d) Khi M di động trên AB thì P chạy trên 1 đoạn thẳng cố định

Giải:

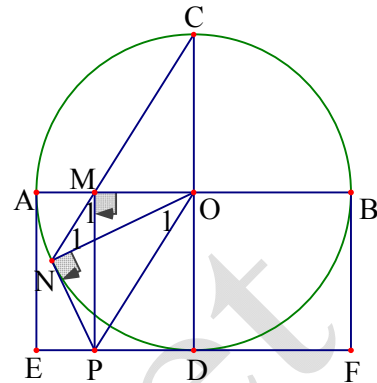
a) $\widehat{OMP} = \widehat{ONP} = 90^\circ$

b) $\widehat{O}_1 = \widehat{N}_1 \Rightarrow MC \parallel OP ; MP \parallel OC$

c) Dùng đồng dạng để c/m $CM.CN = CO.CD = 2R^2$

d) C/m: $\triangle ONP = \triangle ODP$ (cgc) $\Rightarrow \widehat{ODP} = 1v$ nên P chạy trên 1 đường thẳng cố định

Do $OM \in AB$ nên $P \in EF$

Bài 8: Cho đoạn thẳng AB. P nằm giữa A và B. Trên nửa mp bờ AB, kẻ các tia Ax, By vuông góc với AB và lần lượt lấy trên 2 tia đó hai điểm C và D sao cho:

$AC.BD = AP.BP$ (1)

a) C/m: $\triangle ACP$ đồng dạng với $\triangle PBD$

b) C/m: góc $CPD = 90^\circ$. từ đó suy ra, cách dựng điểm C và D thỏa mãn (1)

c) Gọi M là hình chiếu của P trên CD. CMR: góc $AMB = 90^\circ$

d) CMR: Khi C, D chạy trên Ax, By nhưng vẫn thỏa mãn (1) thì M chạy trên nửa đường tròn cố định.

e) Gọi E, F ... Tìm vị trí của M để $EF = R$

Giải:

a) (1) $\Rightarrow \frac{AC}{BP} = \frac{AP}{BD}; \widehat{A} = \widehat{B} = 90^\circ \Rightarrow \triangle pcm$

b) Có $\widehat{C}_1 = \widehat{P}_1 \Rightarrow \widehat{P}_1 + \widehat{P}_2 = 1v \Rightarrow \triangle pcm$

Lấy C tùy ý trên Ax. Nối CP. Kẻ

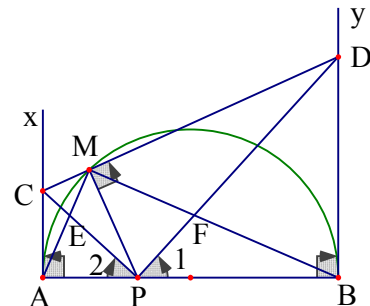
$PD \perp CP (D \in By)$

c) Sử dụng 2 tứ giác nội tiếp MCAP, MDBP

sẽ c/m: $\widehat{MAB} + \widehat{MBA} = 1v$

d) Do $\widehat{AMB} = 1v$ và AB cố định $\Rightarrow \triangle pcm$

e) C/m: tam giác PMB và PMA cân

$\Rightarrow PA = PB (=PM) \Rightarrow P$ là trung điểm của
AB

Bài 9: Cho nửa đường tròn (O), đường kính $AB = 2R$. M tùy ý trên (O), M khác A; B. Kẻ 2 tiếp tuyến Ax, By với nửa đường tròn. Qua M kẻ tiếp tuyến thứ ba lần lượt cắt Ax, By tại C, D

- C/m: $CD = AC + BD$; $\widehat{COD} = 90^\circ$
- AC.BD không đổi
- OC cắt AM tại E; OD cắt BM tại F. C/m: $EF = R$
- Tìm vị trí của M để tứ giác ACDB có diện tích nhỏ nhất
- Tìm vị trí của M để tam giác MAB có chu vi lớn nhất. Tính chu vi theo R

Giải:

- $CA = CM$; $DB = DM \Rightarrow Đpcm$
- $\widehat{C}_1 = \widehat{D}_1 = 90^\circ$
- Δ vuông COD có: $CM \cdot DM = OM^2$
- ACDB là hình thang vuông \Rightarrow

$$S = \frac{(AC + BD) \cdot AB}{2} = (AC + BD) \cdot R$$

Vậy $S_{\min} \Leftrightarrow (AC + BD) \min$

Mà $AC + BD = 2OM_1$ (OM_1 là trung bình)

$OM_1 \geq OM$ Vậy $S_{\min} \Leftrightarrow M \equiv MM_1 \Leftrightarrow M$ là điểm chính giữa của cung AB

e) $P = MA + MB + AB$

$$P_{\max} \Leftrightarrow (MA + MB) \max \Leftrightarrow (MA + MB)^2 \max$$

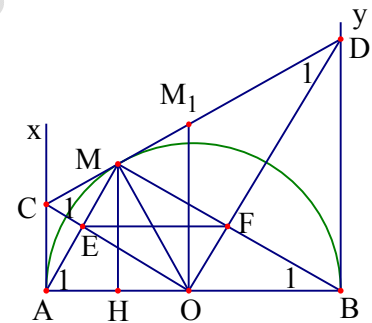
$$\Leftrightarrow (MA^2 + MB^2 + 2MA \cdot MB) \max$$

$$\Leftrightarrow (AB^2 + 2 \cdot MA \cdot MB) \max \Leftrightarrow MA \cdot MB \max \Leftrightarrow MH \cdot AB$$

max Mà $MH \leq R$

Vậy $MH \max \Leftrightarrow MH = R \Leftrightarrow M$ là điểm chính giữa cung

AB

Bài 10: Cho ΔABC vuông tại A ($AB > AC$). Đường cao AH. Trên nửa mp bờ BC chứa điểm A vẽ nửa đường tròn đường kính BH cắt AB tại E, nửa đường tròn đường kính HC cắt AC tại F, nửa đtròn đường kính BC

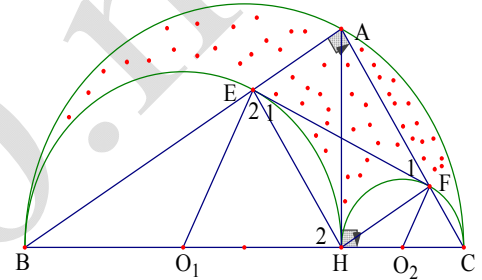
- C/m: T/g AFHE là hcn
- C/m: T/g BEFC nội tiếp
- C/m: $AE \cdot AB = AF \cdot AC$
- C/m: EF là tiếp tuyến chung của hai nửa đường tròn
- Cho $HC = 2\text{cm}$; $HB = 6\text{cm}$. Tính diện tích mp giới hạn bởi 3 nửa đường tròn và diện tích hình viên phân giới hạn bởi \widehat{BE} ; \widehat{FC}

Giải:

- C/m: $\widehat{BEH} = \widehat{HFC} = 1v$
- C/m: $\widehat{F}_1 = \widehat{B}$
- Dùng hệ thức lượng với các tam giác vuông AHB, AHC
- Hcn $\Rightarrow \widehat{E}_1 = \widehat{H}_1$; $\widehat{E}_2 = \widehat{H}_2$ (tam giác O_1EH cân)

Mà $\widehat{H}_1 + \widehat{H}_2 = 1v \Rightarrow \widehat{E}_1 + \widehat{E}_2 = 1v \Rightarrow O_1E \perp EF \Rightarrow EF$ là tiếp tuyến của (O_1)

Tương tự, EF là tiếp tuyến của (O_2)

Bài 11: Cho tứ giác ABCD nội tiếp (O). P là điểm chính giữa cung nhỏ AB (phần không chứa C và D). Hai dây PC và PD lần lượt cắt dây AB tại E và F. Các dây AD, PC kéo dài cắt nhau tại I. Các dây BC, PD kéo dài cắt nhau tại K. CMR:

- $\widehat{CID} = \widehat{CKD}$
- T/g CDFE nội tiếp
- $IK \parallel AB$
- PA là tiếp tuyến của đường tròn ngoại tiếp tam giác AFD

Giải:

a) $sđ \widehat{CD} - sđ \widehat{PA} = sđ \widehat{CD} - sđ \widehat{PB}$

b) C/m: $\widehat{F}_1 = \widehat{C}_1$

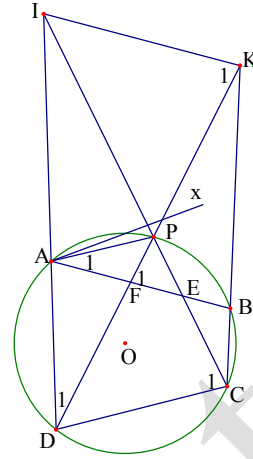
c) T/g DIKC nội tiếp $\Rightarrow \widehat{K}_1 = \widehat{C}_1$ mà $\widehat{F}_1 = \widehat{C}_1$

$\Rightarrow \widehat{F}_1 = \widehat{K}_1 \Rightarrow AB \parallel IK$

d) Kẻ tiếp tuyến Ax với (AFD)

$\widehat{xAF} = \widehat{PAF} (= \widehat{D}_1) \Rightarrow Ax \equiv AP$. Vậy AP là

tiếp tuyến.

Bài 12: Cho ΔABC vuông tại A và D nằm giữa A và B. Đường tròn đường kính BD cắt BC tại E, các đường thẳng CD, AE lần lượt cắt đường tròn tại các điểm thứ hai F, G. C/m:

a) ΔABC đồng dạng với ΔEBD

b) T/g ADEC, AFBC nội tiếp

c) $AC \parallel FG$

d) Các đường thẳng AC, DE, BF đồng quy tại 1 điểm (Gọi điểm đó là S)

e) C/m: $\frac{DE}{SE} + \frac{DA}{BA} + \frac{DF}{CF} = 1$

g) D là tâm đường tròn nội tiếp ΔAEF

Giải:

a) Chung góc B

b) $\widehat{A} = \widehat{E} = 90^\circ \Rightarrow ADEC$ nội tiếp

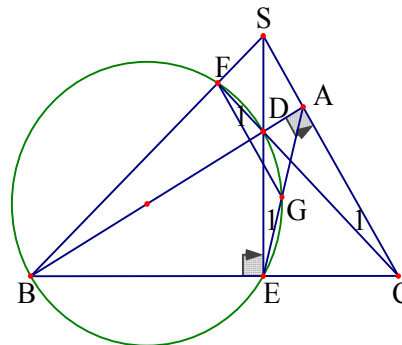
A; F nhìn BC dưới 1 góc vuông $\Rightarrow AFBC$ nội tiếp

c) $\widehat{C}_1 = \widehat{E}_1; \widehat{E}_1 = \widehat{F}_1 \Rightarrow \widehat{C}_1 = \widehat{F}_1 \Rightarrow AC \parallel FG$

d) D là trực tâm tam giác SBC

e) Quy về diện tích tam giác SBC

g) Giao điểm 3 đường p/g

Bài 13: Cho 2 đường tròn (O_1) ; (O_2) tiếp xúc ngoài tại A. Một đường thẳng d tiếp xúc với đường tròn (O_1) ; (O_2) tại B; C

a) $\triangle ABC$ vuông

b) Gọi M là trung điểm của BC. C/m: AM là tiếp tuyến chung của 2 đường tròn

c) C/m: $\widehat{O_1MO_2} = 90^\circ$

d) Các tia BA, CA lần lượt cắt (O_2) ; (O_1) tại các giao điểm thứ hai D và E. C/m:

$$S_{ADE} = S_{ABC}$$

Giải:

a) $\widehat{B}_1 = \frac{1}{2}\widehat{BO_1A}$ ($= \frac{1}{2}$ số đo \widehat{AB}). Tương tự,

$$\widehat{C}_1 = \frac{1}{2}\widehat{AO_2C}$$

Mà $\widehat{AO_2C} + \widehat{BO_1A} = 180^\circ$ (2 góc trong cùng phía) $\Rightarrow \widehat{B}_1 + \widehat{C}_1 = 90^\circ \Rightarrow \triangle ABC$ vuông

b) C/m: $\triangle O_1AM = \triangle O_1BM$ (ccc)

$$\Rightarrow \widehat{O_1AM} = \widehat{O_1BM} = 1v$$

c) O_1M là p/g góc $AO_1B \Rightarrow \widehat{AO_1M} = \frac{1}{2}\widehat{AO_1B}$

$$\text{Tương tự, } \widehat{AO_2M} = \frac{1}{2}\widehat{AO_2C}$$

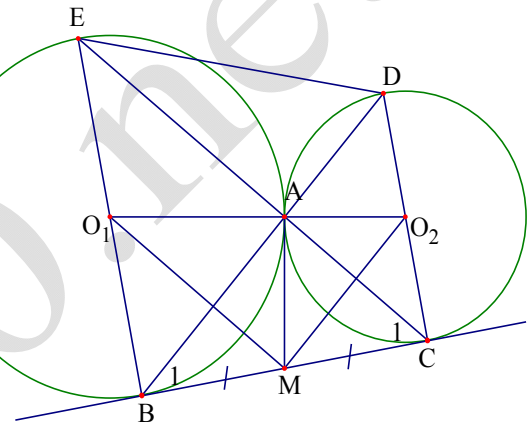
$$\Rightarrow \widehat{AO_1M} + \widehat{AO_2M} = \frac{1}{2} \cdot 180^\circ = 90^\circ \Rightarrow \widehat{O_1MO_2} = 90^\circ$$

d) C/m: E, O_1 , B thẳng hàng

D, O_2 , C thẳng hàng

Có $EB \parallel DC$, áp dụng Ta- lét...

$$\Rightarrow AC \cdot AB = AD \cdot AE \Rightarrow \triangle ABC \sim \triangle ADE$$

Bài 14: Cho nửa đường tròn đường kính AB và một điểm M bất kì trên nửa đường tròn (M khác A; B). Trên nửa mặt phẳng bờ AB chứa nửa đường tròn người ta kẻ tiếp tuyến Ax.

Tia BM cắt Ax tại I, tia phân giác của góc IAM cắt nửa đường tròn tại E, cắt tia BM tại F.
Tia BE cắt Ax tại H, cắt AM tại K.

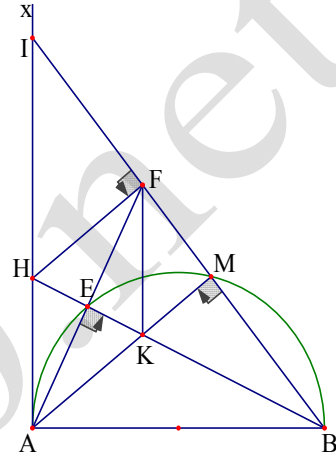
- C/m: $IA^2 = IM \cdot IB$
- C/m: $\triangle BAF$ cân
- C/m: T/g AKFH là hình thoi
- Xác định vị trí của M để tứ giác AKFI nội tiếp

Giải:

- Sử dụng HTLượng
- C/m BE vừa là p/g vừa là đường cao
- K là trực tâm $\triangle AFB$
 $\Rightarrow FK \parallel HA$
Vì $EA = EF$ + Ta – lét $\Rightarrow EH = EK \Rightarrow đpcm$
- Hình thang AKFI nội tiếp \Leftrightarrow Nó là hình thang cân ($\widehat{AIF} = \widehat{IAK}$)
Mặt khác, $\widehat{IAK} = \widehat{IHF}$ (đồng vị) $\Rightarrow \triangle IHF$

vuông cân tại F và $\widehat{IAM} = 45^\circ$

Vị trí cân tìm của M là điểm chính giữa của cung AB

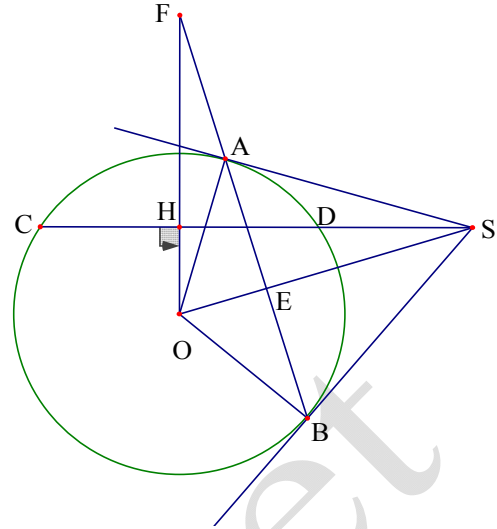
Bài 15: Cho $(O;R)$. Một dây CD có trung điểm H. Trên tia đối của tia DC lấy 1 điểm S.
Qua S kẻ các tiếp tuyến SA, SB với đường tròn. Đường thẳng AB cắt các đường thẳng SO, OH lần lượt tại E, F

- C/m: T/g SEHF nội tiếp
- C/m: $OE \cdot OS = R^2$
- C/m: $OH \cdot OF = OE \cdot OS$
- Khi S di động trên tia đối của tia DC . C/m đường thẳng AB luôn đi qua 1 điểm cố định

Giải:

- a) $\widehat{SEF} = \widehat{SHF} = 90^\circ \Rightarrow đpcm$
 b) $OE.OS = OA^2 = R^2$
 c) ΔHOS đồng dạng với $\Delta EOF \Rightarrow đpcm$
 d) Có OH cố định .

Từ c/m trên $\Rightarrow OF = \frac{R^2}{OH}$ không đổi $\Rightarrow F$ cố định.

Bài 16: Cho $(O;R)$ và dây cung AB ($AB < 2R$). Trên tia AB lấy điểm C sao cho $AC > AB$. Từ C kẻ 2 tiếp tuyến với đường tròn tại $P; K$. Gọi I là trung điểm của AB

- a) C/m: T/g $CPIK$ nội tiếp
 b) C/m: $CP^2 = CB.CA$
 c) Gọi H là trực tâm ΔCPK . Tính PH theo R
 d) Giả sử $PA \parallel CK$. C/m: tia đối của tia BK là tia p/g của góc CBP

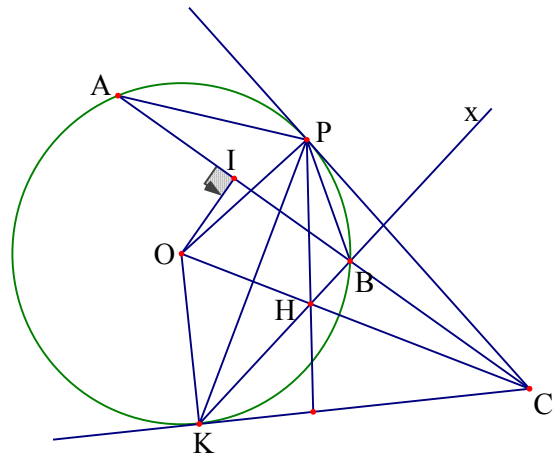
Giải:

- a) Đường kính OC
 b) ΔACP đồng dạng với ΔPCB (gg)
 c) $OPHK$ là hbh, $OH \perp PK \Rightarrow$ hình thoi
 $\Rightarrow PH = OP = R$
 d) ΔKBP và ΔCBK có:

$$\widehat{BPK} = \widehat{BKC} (= \frac{1}{2} \text{sđ } \widehat{BK})$$

$$\widehat{BCK} = \widehat{BKP} (= \widehat{OPK})$$

$$\Rightarrow \widehat{PBK} = \widehat{CBK} \Rightarrow \widehat{PBx} = \widehat{CBx} \Rightarrow đpcm$$

Bài 17: Cho ΔABC vuông ở A có $AB = c$, $AC = b$. Vẽ đường cao AH. Hạ $HD \perp AB$, $HE \perp AC$

a) C/m: $BC = c \cdot \cos B + b \cdot \cos C$

b) C/m: $BD = BC \cdot \cos^3 B$

c) C/m: $\sqrt[3]{BD^2} + \sqrt[3]{CE^2} = \sqrt[3]{BC^2}$

d) C/m: $\cos^2 C - \cos^2 B = \sin^2 B - \sin^2 C = \frac{1}{\tan^2 C + 1} - \frac{1}{\tan^2 B + 1}$

Giải:

a) $HB = c \cdot \cos B$; $HC = b \cdot \cos C \Rightarrow HB + HC = BC$

b) $BD = BH \cdot \cos B$

$BH = AB \cdot \cos B$

$AB = BC \cdot \cos B$

\Rightarrow đpcm

c) $BD = BC \cdot \cos^3 B$ (cmt)

$BD^2 = BC^2 \cdot \cos^6 B$ (1). Vì góc B và góc C phụ nhau nên

$\cos C = \sin B$

Ta có: $CE = BC \cdot \sin^3 B \Rightarrow CE^2 = BC^2 \cdot \sin^6 B$ (2)

Từ (1) $\Rightarrow \sqrt[3]{BD^2} = \sqrt[3]{BC^2} \cdot \cos^2 B$

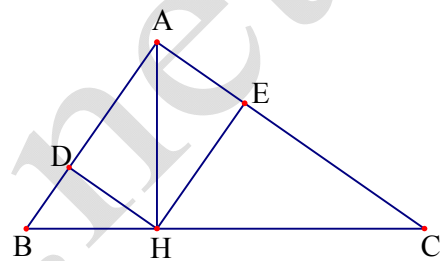
(2) $\Rightarrow \sqrt[3]{CE^2} = \sqrt[3]{BC^2} \cdot \sin^2 B$

$\Rightarrow \sqrt[3]{BD^2} + \sqrt[3]{CE^2} = \sqrt[3]{BC^2} \cdot 1 = \sqrt[3]{BC^2}$ (đpcm)

c) $\cos^2 C - \cos^2 B = (1 - \sin^2 C) - (1 - \sin^2 B) = \sin^2 B - \sin^2 C$ (1)

$$\frac{1}{\tan^2 C + 1} - \frac{1}{\tan^2 B + 1} = \frac{1}{\frac{\sin^2 C}{\cos^2 C} + 1} - \frac{1}{\frac{\sin^2 B}{\cos^2 B} + 1} = \frac{1}{\frac{\sin^2 C + \cos^2 C}{\cos^2 C}} - \frac{1}{\frac{\sin^2 B + \cos^2 B}{\cos^2 B}} = \cos^2 C - \cos^2 B$$
 (2)

Từ (1)(2) \Rightarrow đpcm

Bài 18: Cho ΔABC vuông ở A, đường cao AH. Gọi I, K tương ứng là tâm các đường tròn nội tiếp ΔABH và ΔACH

1) C/m: ΔAKH đồng dạng với ΔBIH và ΔAIH đồng dạng với ΔCKH

2) C/m: ΔABC đồng dạng với ΔHIK

3) Đường thẳng IK cắt AB, AC lần lượt tại M, N

a) C/m: T/g HCNK nội tiếp

b) C/m: AM = AN

c) C/m: $S' \leq \frac{1}{2} S$ trong đó S, S' lần lượt là diện tích ΔABC , ΔAMN

Giải:

1) Có ΔAHB đồng dạng với ΔCHA (g.g) \Rightarrow

$$\frac{IH}{HK} = \frac{AB}{AC} \text{ (tỉ số k, p/g tương ứng)}$$

$$\Rightarrow \frac{IH}{AB} = \frac{HK}{AC} \quad (1)$$

$\widehat{IHK} = 90^\circ \Rightarrow \Delta vABC, \Delta vIHK$ có (1) $\Rightarrow \Delta IHK$

đồng dạng với ΔABC (cgc)

2) ΔIHK đồng dạng với ΔABC (cmt)

a) $\widehat{IKC} = \widehat{NCH} \Rightarrow \widehat{HKN} + \widehat{HCN} = 2v$

b) Có $\widehat{ANM} = \widehat{KHC} = 45^\circ$ (cùng bù với góc KNC)

tương tự, $\widehat{AMN} = \widehat{IHB} = 45^\circ$ (cùng bù với góc INB)

$$\Rightarrow \widehat{ANM} = \widehat{AMN} \Rightarrow \text{đpcm}$$

c) Ta có: $\Delta KAH = \Delta KAN$ (gcg) $\Rightarrow AH = AN$ (2)

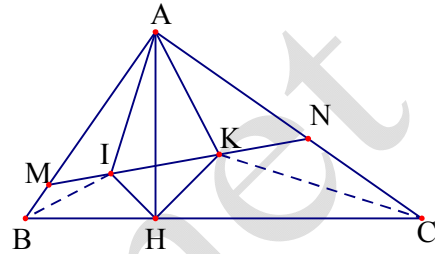
$\Delta AIH = \Delta AIM$ (gcg) $\Rightarrow AH = AM$ (3)

$$(2)(3) \Rightarrow AH = AM = AN \Rightarrow S' = \frac{1}{2} AM \cdot AN = \frac{1}{2} AH^2$$

$$\text{Có } S_{ABC} = \frac{1}{2} AB \cdot AC$$

$$\text{Mà } \frac{1}{AH^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} \geq 2 \cdot \frac{1}{AB \cdot AC} = \frac{1}{S} \Rightarrow AH^2 \leq S \Rightarrow 2S' \leq S \Rightarrow S' \leq \frac{1}{2} S$$

(Có thể c/m $OH \leq OM = BC/2$)

Bài 19: Cho (O), đường kính AB = 2R và M di động trên nửa đường tròn. Người ta vẽ đường tròn tâm E tiếp xúc với (O) tại M và tiếp xúc với đường kính AB tại N. Đường tròn này cắt MA, MB lần lượt tại các điểm thứ hai là C, D

- a) C/m: $CD \parallel AB$
 b) C/m: MN là tia p/g góc AMB và đường thẳng Mn đi qua một điểm K cố định.
 c) C/m: Tích $KM \cdot KN$ không đổi.
 d) Gọi giao điểm CN, DN với KB, KA lần lượt tại C', D' . Tìm vị trí của M để chu vi tam giác $NC'D'$ đạt giá trị nhỏ nhất. Tìm giá trị đó theo R.

Giải:

a) $\widehat{AMB} = 90^\circ, C, D \in (E) \Rightarrow C, E, D$ thẳng hàng

(O) tiếp xúc trong với (O') $\Rightarrow O, E, M$ thẳng hàng

$\Rightarrow \widehat{EDM} = \widehat{OBM} (= \widehat{EMD}) \Rightarrow \text{đpcm}$

b) $EN \perp AB$ (t/c t^2) $\Rightarrow EN \perp CD$ hay $\widehat{NEC} = \widehat{NED} = 90^\circ$

$\Rightarrow \widehat{NC} = \widehat{ND} = 90^\circ \Rightarrow \widehat{NMA} = \widehat{NMB} = 45^\circ \Rightarrow \text{đpcm}$

$\Rightarrow \widehat{KA} = \widehat{KB} = 90^\circ \Rightarrow K$ cố định

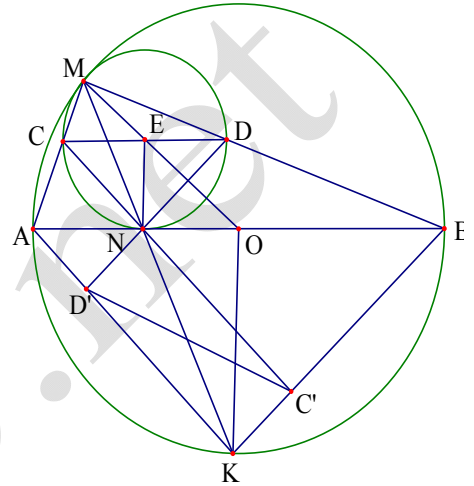
c) ΔAMK đồng dạng với ΔNAK (gg) $\Rightarrow KM \cdot KN = AK^2$ không đổi

d) C/m: $NC'KD'$ là hcn, các $\Delta ND'A, NC'B$ vuông cân
 $\Rightarrow P = \text{Chu vi } \Delta NC'D' = (NC' + ND') + C'D' = AK + NK$

$P_{\min} \Leftrightarrow NK \min$. vì $NK \geq OK$. Do đó, $NK \min$ khi N

$\equiv O \Leftrightarrow M$ là điểm chính giữa cung AB

*) $P = R^2 + \sqrt{2}R^2 = R(1 + \sqrt{2})$

Bài 20: Cho đường tròn đường kính AB, các điểm C, D ở trên đường tròn đó sao cho C, D không cùng nằm trên nửa mp bờ AB đồng thời $AD > AC$. Gọi các điểm chính giữa của các cung nhỏ AC, AD lần lượt là M, N. Giao điểm của MN với AC, AD lần lượt là H, I. Giao điểm của MD với CN là K

a) C/m: ΔNKD và ΔMAK cân

b) C/m: T/g MCKH nội tiếp . Suy ra, KH // AD

c) So sánh $\widehat{CAK}; \widehat{DAK}$

d) Tìm 1 hệ thức giữa số \widehat{AC} và số \widehat{AD} là điều kiện cần và đủ để AK//ND

Giải:

a) Dựa vào góc nội tiếp và góc có đỉnh ở trong đường tròn

$$\Rightarrow \widehat{NKD} = \widehat{NDK} \Rightarrow \text{đpcm}$$

*) Tương tự, ΔMCK cân tại M $\Rightarrow MK = MC$ mà $MC =$

$$MA \Rightarrow MK = MA$$

$$\Rightarrow \Delta MAK \text{ cân}$$

$$b) \Delta MAN = \Delta MKN \text{ (ccc)} \Rightarrow \widehat{AMN} = \widehat{NMK}$$

$$\text{mà } \widehat{AMN} = \widehat{ACK} \left(= \frac{1}{2} \text{sđ } \widehat{NA} \right) \Rightarrow \widehat{HMK} = \widehat{HCK} \Rightarrow 4 \text{ đỉnh}$$

H,C,M,K cùng thuộc 1 đtròn

$$\Rightarrow \widehat{HKM} = \widehat{ADM} \left(= \widehat{MCH} \right) \Rightarrow HK // AD$$

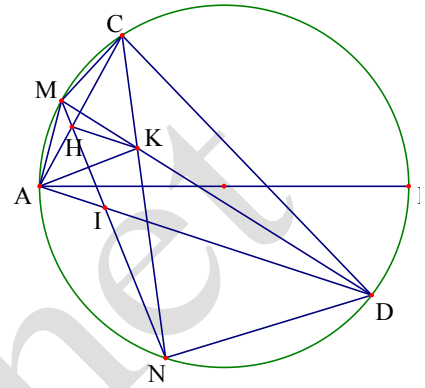
c) Xét ΔACD có CK,DK là p/g trong

$$\Rightarrow AK \text{ là p/g} \Rightarrow \widehat{CAK} = \widehat{DAK} \text{ (đpcm)}$$

d) ΔMAK cân $\Leftrightarrow MN$ vừa là p/g vừa là trung trực

$$\Rightarrow MN \perp AK \text{ Mà } AK // ND \Leftrightarrow MN \perp ND$$

$$\Leftrightarrow MD \text{ là đường kính} \Leftrightarrow \frac{1}{2} \text{sđ } \widehat{AC} + \text{sđ } \widehat{AD} = 180^\circ$$

Bài 21: Cho 3 điểm A,B,C trên 1 đường thẳng theo thứ tự đó. Một đường thẳng d vuông góc với AC tại A. Vẽ đ/tròn đường kính BC và trên đó lấy 1 điểm M bất kì . Tia CM cắt đường thẳng d tại D, tia AM cắt đ/tròn tại điểm thứ hai N, tia DB cắt đ/tròn tại điểm thứ hai P

a) C/m: T/g ABMD nội tiếp

b) C/m: Tích CM.CD không phụ thuộc vị trí M

c) T/g APND là hình gì? Vì sao?

d) C/m: G(là trọng tâm tam giác AMC) chạy trên 1 đường tròn cố định khi M di động.

Giải:

a) $\widehat{BAD} + \widehat{BMD} = 90^\circ$

b) ΔCAD đồng dạng với $\Delta CMB \Rightarrow CM \cdot CD = CA \cdot CB$ không đổi

c) $\widehat{ADB} = \widehat{NPB} = (\widehat{NMB}) \Rightarrow AD \parallel NP \Rightarrow$ hình

thang

d) Gọi K là trung điểm AC \Rightarrow K cố định

Qua G kẻ $GI \parallel MO$ cắt OK tại I \Rightarrow I cố định

$\Rightarrow GI = \frac{1}{3} OM = \frac{1}{6} BC$

Vậy G chạy trên (I; BC/6)

